

Voorstel Gemeenteraad D

Onderwerp	Lokale Inclusie Agenda		
Portefeuillehouder	Arjan Kampman agendaletter (D)		
Organisatieonderdeel	Cluster Strategie en Beleid Sociaal	Aangeboden aan Raad	10 maart 2026
Stuknummer (invulling door Griffie)		Corsanummer	2600006884

Wij stellen u voor te besluiten om:

De Lokale Inclusie Agenda "Mooi da'j d'r bint!" vast te stellen.

Inleiding en voorgeschiedenis

Op grond van het VN-Verdrag Handicap zijn gemeenten sinds 2016 verplicht beleid te maken om de positie van mensen met een beperking te verbeteren. Dit beleid wordt vastgelegd in een Lokale Inclusie Agenda. Enschede heeft tot nu toe geen Lokale Inclusie Agenda. Het opstellen van een Lokale Inclusie Agenda was eerder al aangekondigd in de [brief aan de raad](#) van 8 april 2025 en bij het [raadsvoorstel](#) van 26 januari 2026 over het Actieplan Digitale Inclusie. Met het voorstel voor de Lokale Inclusie Agenda geeft het college ook uitvoering aan de [motie "Meer aandacht voor toegankelijkheid"](#) die in november 2023 door uw raad is aangenomen.

De Lokale Inclusie Agenda (LIA) is opgesteld volgens de handreiking die de VNG daarvoor heeft ontwikkeld. Inclusie raakt alle onderdelen van het dagelijks leven en daarmee ook beleidsterreinen. De handreiking van de VNG gaat uit van een categorisering van levensdomeinen. In aanvulling op die domeinen zijn de thema's toegankelijke informatie (thema 1) en anti-discriminatie en anti-racisme (thema 9) toegevoegd.

De belangrijkste uitgangspunten van de LIA zijn:

- de bewustwording en kennis over inclusie vergroten,
- het vroegtijdig betrekken van inwoners en vertegenwoordigers van doelgroepen ("niets over ons, zonder ons"),
- bij het ontwerpen rekening houden met de behoeften van alle gebruikers ("universeel ontwerpen")

De LIA schets per domein wat we al doen en waar we ons verder voor in willen zetten. De LIA is een belangrijke stap en zet aan tot actie. Het is geen eindpunt, maar een stimulans om samen met elkaar aan het werk te gaan om een inclusiever Enschede te realiseren. De nadere uitwerking vindt plaats op de betreffende domeinen.

De LIA is geen evaluatie of vervanging van de beleidsvisie Regenboogstad Enschede. We hebben in de eerder genoemde brief van april 2025 aangegeven dat we de evaluatie van die beleidsvisie later in 2026 willen uitvoeren. Relevant daarvoor is ook te weten of het rijk het programma Regenboogsteden, inclusief bijbehorende financiering, na 2026 voorzet.

Publieksvriendelijke samenvatting

Met de Lokale Inclusie Agenda "Mooi da'j d'r bint!" geeft de gemeente een kader voor de inspanningen gericht op het wegnemen van fysieke, sociale en digitale drempels die inwoners of bezoekers kunnen ervaren. Die drempels zijn soms zichtbaar, soms onzichtbaar en kunnen ook volgen uit vooroordelen of sociale spanningen. Het effect is hetzelfde: mensen kunnen niet volwaardig meedoen. Met de Lokale Inclusie Agenda wordt voor 9 thema's in beeld gebracht wat er al gebeurt ten aanzien van inclusie en waar we ons verder voor in willen zetten. Het opstellen van een Lokale Inclusie Agenda is een verplichting die volgt uit de ratificatie van het VN-verdrag Handicap.

Gewenst effect van het besluit in relatie tot de strategische opgaven

De Lokale Inclusie Agenda is een uitwerking van de strategische opgave Inclusief Enschede en geeft invulling aan de subdoelen “Iedereen neemt volwaardig deel aan de samenleving” (03.02) en “Inwoners kijken naar elkaar om en dragen mede zorg voor elkaars welzijn en bestaan” (02.02). De Agenda raakt ook de andere strategische opgaven Groen en duurzaam Enschede, Aantrekkelijk Enschede en Open Enschede.

Argumenten

1.1 Een Lokale Inclusie Agenda is een verplichting op basis van het VN-verdrag Handicap

De ratificatie van VN-verdrag Handicap heeft gemaakt dat gemeenten sinds 2016 verplicht zijn een Lokale Inclusie Agenda te hebben. Enschede had tot nu toe niet aan deze verplichting voldaan en behoort daarmee tot een minderheid van de Nederlandse gemeenten, zo blijkt uit [monitoring](#) door de VNG. Met de voorgestelde LIA geeft ook Enschede invulling aan de verplichting.

1.2 De Lokale Inclusie Agenda geeft een samenhangende benadering

Enschede kent weliswaar al een visie Inclusief Enschede voor de gelijknamige strategische opgave, maar die visie en opgave zijn enerzijds aanzienlijk breder dan de doelstelling van het VN-verdrag Handicap en raken anderzijds bijvoorbeeld weer niet de toegankelijkheid van de openbare ruimte voor mensen met een beperking. De Lokale Inclusie Agenda laat zien dat we al op veel manieren invulling geven aan de opdrachten uit het VN-verdrag.

Risico's

Geen.

Kosten en financiële dekking van het voorstel

Aan de LIA is geen begroting gekoppeld. De uitwerking van activiteiten vindt plaats via de verschillende deeldomeinen. Op basis van de bestaande begroting ligt er wel een uitdaging ten aanzien van de middelen die meer specifiek voor inclusie beschikbaar zijn. Bij de gemeentebegroting 2026 zijn de beschikbare middelen voor de anti-discriminatievoorziening (Vizier) vanaf 2027 structureel met 26.000 euro verlaagd. Over de invulling van deze bezuiniging is het college met Vizier in gesprek.

Afweging en alternatieven

1. Moment van aanbieden van de Lokale Inclusie Agenda

Het voorstel voor een Lokale Inclusie Agenda wordt aangeboden op een moment dat de zittende raad er geen besluit meer over kan nemen in verband met de aanstaande verkiezingen (18 maart 2026). Gelet op de toezeggingen die eerder al zijn gedaan en de wens om vanuit het zittende college nog invulling te geven aan de openstaande motie is gekozen om het voorstel toch nu aan u voor te leggen.

2. Brede of smallere benadering

Voor de opzet van de LIA is de handreiking van de VNG gevolgd. Daaraan zijn toegevoegd:

- “toegankelijke informatie”, omdat het ook een relevant thema is voor inclusie en al vorm en inhoud heeft gekregen via het recent vastgestelde Actieplan Digitale Inclusie,
- “anti-discriminatie en anti-racisme”; dit thema staat weliswaar nog niet in de VNG-handreiking, maar wordt door steeds meer gemeenten toegevoegd aan de Lokale Inclusie Agenda.

De breedte van de opzet maakt dat de Agenda een enigszins abstract karakter heeft. De nadere uitwerking zal plaats moeten vinden op de verschillende beleidsterreinen. Met de LIA zal inclusie en inclusief denken nog meer een integraal onderdeel vormen van beleid en uitvoering.

Participatie

De Commissie Enschede Toegankelijk is nauw betrokken geweest bij het opstellen van de Lokale Inclusie Agenda. Vertegenwoordigers van de Commissie maakten onderdeel uit van het kernteam. In de voorbereiding zijn verder gesprekken gevoerd met vertegenwoordigers van Jong053, Vizeer, vertegenwoordigers van een aantal wijkraden en de Bewoners Adviesraad Sociaal (BAS).

De BAS heeft ook een formeel advies uitgebracht. Dit advies en de reactie daarop van het college zijn ter kennisname bij het voorstel gevoegd. De BAS spreekt in zijn advies waardering uit voor de brede en samenhangende benadering van inclusie en is positief over de ingezette koers.

Communicatie

De partijen die input hebben geleverd worden na vaststelling van de Lokale Inclusie Agenda daarover geïnformeerd.

Vervolg

Na vaststelling van de LIA is het de bedoeling tenminste jaarlijks met de raad in gesprek te gaan over de voortgang en ontwikkelingen op het gebied van inclusie. Het succes van de Agenda wordt vooral bepaald door de uitvoering en hetgeen de inwoners en belanghebbenden er van merken. Monitoring van de agenda is onderdeel van de uitvoering.

Bijlagen

1. Lokale Inclusie Agenda "Mooi da'j d'r bint!"
2. Raadsbesluit Lokale Inclusie Agenda
3. advies Bewoners Adviesraad Sociaal (BAS) over de Lokale Inclusie Agenda
4. reactie college van B&W op advies BAS

Burgemeester en Wethouders van Enschede, _____

de Secretaris,

de Burgemeester,

M.W. de Graaf

R.W. Bleker